

کاربرد روشهای آماری جهت کنترل کیفیت آسفالت گرم

امیر کاووسی¹، هادی نظر پور²، علیرضا خراشاهی³

1- دانشیار دانشگاه تربیت مدرس

2- مدیر کل دفتر نظارت و ارزیابی فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

3- دانشجوی کارشناسی ارشد راه و ترابری دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب

kavussia@mail.modares.ac.ir
h_nazarpour@msrt.ir
alireza.khorashahi@gmail.com

خلاصه

کنترل کیفیت آسفالت تولیدی یکی از معیار مهم در خصوص افزایش طول عمر راهها می باشد. در روند فعلی کنترل کیفیت آسفالت در داخل مهندسی ناظر پروژهها با بررسی نتایج حاصل از انجام آزمایشات، ویژگیهای آسفالت را با مشخصه‌های طرح اختلاط و آیین نامه‌ها مطابقت می دهند. در این شیوه امکان مشاهده و تصمیم گیری عملکرد خط نحوه تولید جهت انجام فرآیند کنترل کیفیت آسفالت تولید شده، توسط تولید کننده یا پیمانکار وجود ندارد. در این مقاله، ارزیابی کیفیت آسفالت بر اساس بررسی دو عامل "عدم تغییر پذیری ویژگیها و اجزاء آسفالت تولید شده در طی زمان تولید" و "پایداری آماری و چگونگی پراکندگی داده‌ها نسبت به مقادیر شاخص" انجام می پذیرد. جهت بررسی عامل اول از روش آماری تحلیل تغییرات و برای بررسی عامل دوم از روش نمودارهای کنترل استفاده شده است. کاربرد روشهای آماری مذکور برای تحلیل عوامل موثر نشان می دهد که می توان جهت تصمیم گیری در خصوص کیفیت آسفالت قبل از پخش و یا حمل اظهار نظر نمود.

کلمات کلیدی: آسفالت گرم، کنترل کیفیت، تحلیل تغییر پذیری، تحلیل پایداری

1. مقدمه

تولید آسفالت با کیفیت مناسب از جمله وظایف اصلی پیمانکاران و تولید کنندگان می باشد [1] لذا دستیابی به شیوه‌ای مناسب جهت نمایش روند کیفی ویژگیهای آسفالت تولیدی در حین فرآیند تولید از اهمیت بالایی برخوردار است. امروزه در داخل کشور کیفیت آسفالت تولیدی تنها با بررسی نتایج آزمایشات توسط مهندسی ناظر طرح جهت بررسی انطباق ویژگیهای محصول با مشخصه‌ها انجام می گیرد و شیوه خاصی جهت بررسی روند کنترل کیفیت آسفالت تولید شده رایج نمی باشد.

وجود تغییرات در بین ویژگیهای محصولات از جمله عوامل اجتناب ناپذیر هر فرآیند تولید می باشد. تغییرات تا یک حدی جزء فرآیند تولید بشمار می آیند. از آنجا که بر طرف نمودن اینگونه تغییرات از نظر اقتصادی چندان بصره نیست از آن صرف نظر می شود. در صورت خروج تغییرات از حدود مورد نظر، کیفیت محصول تحت تاثیر قابل توجهی قرار می گیرد که در این مرحله باید از روشهای مناسب جهت کنترل آن استفاده نمود. تغییرات موجود در ویژگیهای محصولات مربوط به دو گونه تغییرات میان هر ویژگی و تغییرات ویژگیها نسبت به مشخصه‌های استاندارد و پایداری آنها می باشند. در این تحقیق جهت بررسی تغییرپذیری، پایداری آماری و نمایش روند ایجاد تغییرات ویژگیهای آسفالت تولیدی از تحلیلهای آماری استفاده شده است.

2. معرفی فرآیند کنترل کیفیت

کنترل کیفیت ترکیبی از دو واژه کنترل و کیفیت می باشد. جهت فهم بهتر واژه کنترل کیفیت تعریف جداگانه واژگان کیفیت و کنترل الزامی است. واژه کیفیت به معنای "شایستگی جهت استفاده بخصوص و میزانی است که یک محصول، انتظار مصرف کننده خود را برآورده می سازد." و واژه کنترل به